

En frivillig revision

FAKTABLAD

Justitiedepartementet

Ju 10.11 · November 2010

Från och med den 1 november 2010 gäller nya regler om revision av små aktiebolag. Sådana bolag får välja om de ska ha en revisor eller inte. Syftet med reformen är att aktiebolagen så långt som möjligt ska få avgöra vilka tjänster de behöver för sin verksamhet. Revisionsplikten inskränks även för vissa andra företag, bl.a. handelsbolag.

Vad är revision?

Revision innebär att företagets årsredovisning och bokföring samt ledningens förvaltning granskas av en eller flera revisorer. Revisionen ska utmynna i en årlig granskningsrapport, en revisionsberättelse. Syftet med revisionen är att tillgodose bl.a. ägarnas och borgenärernas intresse av att det finns en ändamålsenlig kontroll av att företagets verksamhet sköts på ett lagenligt och korrekt sätt samt att företagets ställning och resultat redovisas riktigt. Revisorn i ett aktiebolag ska vara auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsblag. När det nedan talas om revisorer är det sådana som avses, om inget annat anges.

Nya regler om revisionsplikt för aktiebolag

Bakgrund

För alla svenska aktiebolag har det sedan 1980-talet gällt att de ska ha en revisor.

En betydande del av de små aktiebolagens administrativa kostnader hänför sig till reglerna om revision. Det har ansetts att en inskränkt revisionsplikt ger bolagen en större valfrihet i fråga om vilka tjänster bolagen ska köpa för att på det bästa och mest kostnadseffektiva sättet ta till vara intresset av ordning och reda i verksamheten.

Revision är huvudregel för alla aktiebolag

Aktiebolagslagens huvudregel är fortfarande att ett aktiebolag ska ha minst en revisor. Ett bolag som inte är revisionspliktigt på grund av sin storlek eller av annan anledning kan dock välja bort revision. Vill bolaget välja bort revision, ska bolagsstämman fatta ett beslut med den innebörden. På det viset säkrställs det att aktieägarna aktivt tar ställning i frågan.

Ett bolag som vill ha kvar den valda revisorn behöver inte vidta några åtgärder när de nya reglerna träder i kraft.

Även om bolaget saknar revisor måste bolaget skicka in årsredovisningen till Bolagsverket.

Vilka aktiebolag måste även i fortsättningen ha revisor?

Ett privat aktiebolag ska även i fortsättningen ha minst en revisor, om bolaget uppfyller minst två av följande tre villkor (gränsvärdet), för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren:

- Fler än 3 anställda (i medeltal)
- Mer än 1,5 miljoner kr i balansomslutning
- Mer än 3 miljoner kr i nettoomsättning

Frivilligheten omfattar därmed 250 000 aktiebolag. Samtliga publika aktiebolag ska fortfarande ha revisor.

Om en koncern uppfyller gränsvärdet, ska i vart fall moderbolaget ha en revisor.

Årsredovisningen innehåller de uppgifter som är nödvändiga för att bedöma om gränsvärdet uppfylls eller ej.

I aktiebolagslagen finns det för vissa situationer, t.ex. vid upprättande av en kontrollbalansräkning, ett krav på att bolagets revisor yttrar sig. Om bolaget inte har revisor och inte heller ska ha någon, bortfaller det kravet. Om det av lagen framgår att yttrandet kan lämnas av även annan än bolagets valda revisor, gäller emellertid kravet även i fortsättningen. Så är fallet t.ex. vid minskning av aktiekapitalet och vid fusion.

Hur går det till att välja bort revision?

Ett aktiebolag skulle tidigare alltid ha en bestämmelse i bolagsordningen som anger antalet revisorer som bolaget ska ha. Om ett bolag vill entlediga revisorn utan att utse någon ny, måste bolaget ta bort denna bestämmelse. Det ska i stället tas in en bestämmelse i bolagsordningen enligt vilken bolaget inte ska ha någon revisor.

Beslut om ändring av bolagsordningen ska fattas på en bolagsstämma. Ändringen ska genast anmälas för registrering hos Bolagsverket. Till skillnad från vad som annars gäller för sådana anmälningar behöver bolaget inte bifoga den nya bolagsordningen i dess helhet. Se vidare Bolagsverkets webbplats, www.bolagsverket.se.

Ett bolag som entledigar sin revisor måste också anmäla detta till Bolagsverket. Det kan lämpligen ske samtidigt med anmälan om bolagsordningsändringen. Om bolaget har en revisor registrerad hos Bolagsverket vid utgången av ett räkenskapsår, måste bolaget bli föremål för revision med avseende på det räkenskapsåret.

Oavsett vad som sägs i bolagsordningen om revision kan bolagsstämman alltid utse en revisor att utföra lagstadgad revision. Bolaget kan också anlita en revisor att utföra andra former av granskning. Sådan granskning är inte lagreglerad och de rapporter som upprättas ska inte sändas till Bolagsverket.

Nybildade aktiebolag kan redan från början välja bort revision. Det sker genom att en bestämmelse med den innebörden tas in i bolagsordningen. Om bolaget senare uppfyller gränsvärdet, ska bolaget ändra bolagsordningen och utse en revisor.

Vad som gäller under en övergångsperiod

Lagändringarna träder i kraft den 1 november 2010. Detta innebär dock inte – även om bolaget underskrider det gränsvärde som beskrivs ovan – att bolaget genast kan ändra bolagsordningen och entlediga revisorn. Så kan ske tidigast med avseende på det räkenskapsår som påbörjas efter den 31 oktober 2010. Det betyder att ett bolag som har kalenderår som räkenskapsår kan välja bort revision av årsredovisningen för 2011. Lämpligen kan det ske på den årsstämma som hålls under våren 2011. Årsredovisningen för 2010 ska alltså ha en revisionsberättelse.

Revisorns mandattid

Mandattiden för revisorer i aktiebolag har hittills varit fyra år. Numera gäller (något förenklat) att mandattiden är ett år. Det är dock möjligt att i bolagsordningen ange en mandattid om två, tre eller fyra år. En ettårig mandattid ger större flexibilitet för bolagen.

Ett revisionsuppdrag som löper den 1 november 2010 gäller till utgången av mandattiden. Om bolaget väljer bort revision i samband med att bolagets revisionsplikt upphör, kan revisionsuppdraget under vissa förutsättningar sägas upp i förtid.

Andra företag än aktiebolag

Ett *handelsbolag* i vilket en eller flera juridiska personer är delägare ska ha revisor om bolaget uppfyller det gränsvärde som gäller för aktiebolag. Härigenom har skyldigheten att ha revisor inskränkts för nästan 14 000 handelsbolag.

När det gäller *andra handelsbolag* ska de ha en revisor om de uppfyller ett avsevärt högre gränsvärde (med delvärdena antal anställda 50 personer, balansomslutning 40 miljoner kr och nettoomsättning 80 miljoner kr). Det stora flertalet av de handelsbolag som bara har fysiska personer som delägare behöver alltså inte ha någon revisor.

Även en *utländsk filial* ska ha revisor, om filialen uppfyller det gränsvärde som gäller för aktiebolag.

För en *ekonomisk förening* gäller det högre gränsvärdet 50/40/80 i fråga om kravet på att ha en auktoriserad eller godkänd revisor. Övriga ekonomiska föreningar ska även i fortsättningen ha minst en revisor. Han eller hon behöver dock inte vara auktoriserad eller godkänd revisor.

En *stiftelse* ska liksom hittills ha en auktoriserad eller godkänd revisor om den är skyldig att upprätta årsredovisning. Övriga stiftelser ska även i fortsättningen ha revisor. Han eller hon behöver dock inte vara auktoriserad eller godkänd revisor.

Revisionsplikten finns kvar för alla företag som står under Finansinspektionens tillsyn, oavsett i vilken associationsform som verksamheten bedrivs.

Om ett företag som uppfyller gränsvärdet 50/40/80 vill ha en godkänd revisor, ska denne ha avlagt revisorsexamen.

Mer information

Läs mer om de nya reglerna i regeringens proposition En frivillig revision (prop. 2009/10:204) på webbplatsen www.regeringen.se.

Ytterligare information, blanketter och mallar för bolagsordningar finns på webbplatsen www.bolagsverket.se.

REGERINGSKANSLIET

Justitiedepartementet

10333 Stockholm • tfn växel 08-405 10 00

Fler exemplar av faktabladet kan beställas från Justitiedepartementet, tfn 08-405 10 00 eller e-post: info.order@justice.ministry.se
Regeringens webbplats: www.regeringen.se
Justitiedepartementets e-postadress: registrator@justice.ministry.se

Tryckt av Grafisk Service, november 2010.

Faktabladet är producerat av Justitiedepartementet. Artikelnr. Ju 10.11